

Sygn. akt I CZ 77/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Iwona Koper

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z powództwa Miasta Stołecznego Warszawy
przeciwko Spółdzielni "B." w W.

o zapłatę

i z powództwa wzajemnego Spółdzielni "B." w W.

przeciwko Miastu Stołecznemu Warszawie

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 20 listopada 2015 r.,

zażalenia pozwanego-powoda wzajemnego

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie

z dnia 21 kwietnia 2015 r., sygn. akt I ACa 269/14,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 4 lutego 2015 r. oddalił wniosek strony pozwanej i powoda wzajemnego o zwolnienie od opłaty sądowej od skargi kasacyjnej. W jego uzasadnieniu wskazał, że na osobie prawnej domagającej się zwolnienia od kosztów sądowych spoczywa obowiązek wykazania, że nie ma dostatecznych środków na pokrycie tych kosztów, a realizacja tego obowiązku następuje przez przedstawienie dokumentów, które pozwalają określić sytuację majątkową strony. Sąd Apelacyjny stwierdził, że powoływanie się na dokumenty złożone na wcześniejszych etapach postępowania nie jest wystarczające. Skarżący złożył dokumenty datowane na rok 2012 i 2013 i mogą one świadczyć o jego złej sytuacji finansowej, ale nie dają podstaw aby uznać, że ta sytuacja nie uległa zmianie. Poza oświadczeniem pełnomocnika złożonym we wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych aktualna sytuacja majątkowa skarżącego nie została w żaden sposób wykazana.

Postanowieniem z dnia 3 marca 2015 r. został odrzucony ponownie złożony wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych. Postanowieniem z dnia 21 kwietnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie odrzucił skargę kasacyjną pozwanego i powoda wzajemnego z uwagi na nieuiszczenie w terminie opłaty od skargi kasacyjnej.

W zażaleniu na to postanowienie pozwany i powód wzajemny zarzucił naruszenie art. 103 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zawarty w zażaleniu wniosek o uchylenie zaskarżonego postanowienia i jednocześnie przekazanie do ponownego rozpoznania wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych wskazuje, że skarżący kwestionuje nie tylko odrzucenie skargi kasacyjnej, ale również odmowę udzielenia zwolnienia od kosztów sądowych, na co zezwala art. 380 k.p.c. W istocie podstawą zażalenia jest twierdzenie, że Sąd Apelacyjny wadliwie przyjął, że skarżący nie wykazał podstaw do przyznania mu zwolnienia od kosztów sądowych. Nakazywało to podanie kontroli

w ramach wniesionego zażalenia także postanowienia z dnia 4 lutego 2015 r. mimo braku wprost wniosku skarżącego w tym zakresie, nawiązującego jednoznacznie do art. 380 k.p.c.

W tym zakresie wymaga odnotowania, że Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 30 grudnia 2013 r. zwolnił skarżącego od kosztów sądowych w postępowaniu apelacyjnym w całości, stwierdzając w oparciu o dokumenty złożone przez skarżącego, że egzekucja przeciwko niemu jest bezskuteczna, a bank wypowiedział prowadzenie rachunku bankowego z uwagi na brak na rachunku deklarowanych obrotów i niespłacanie w terminie należności, oraz brak jest majątku ruchomego i przychodów uzyskiwanych przez wnioskodawcę. W zażaleniu zasadnie podniesiono również, że w toku postępowania ustalono, iż skarżący został pozbawiony posiadania dzierżawionej nieruchomości i od dłuższego czasu nie prowadzi działalności statutowej. Brak jest zatem podstaw by przyjąć, że sytuacja skarżącego po wydaniu wyroku przez Sąd Apelacyjny uległa poprawie. Wskazują na to także twierdzenia pełnomocnika skarżącego i dokumenty dodatkowo załączone do wniosku o zwolnienie od opłaty od zażalenia.

Powyższe wskazuje, że odmowa udzielenia skarżącemu zwolnienia od kosztów sądowych nie była uzasadniona. Z tego względu brak było podstaw do odrzucenia skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. z uwagi na nieuiszczenie w terminie wskazanym przez sąd drugiej instancji opłaty sądowej od tej skargi.

Uwzględniając powyższe Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone postanowienie na podstawie art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.